

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ İLE MESLEK YÜKSEK OKULU ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNETE KARŞI TUTUMLARI (ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

Suat YILDIRIM*
Hüseyin Hüsnü BAHAR**

ÖZET

Araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin internete yönelik tutum puanlarını cinsiyet ve kayıtlı olunan yüksek öğretim kurumuna göre karşılaştırmak, internet tutum alt ölçek puanları arasında ilişki olup olmadığını belirlemektir. Araştırmaya Erzincan Üniversitesine bağlı dört meslek yüksek okulunun muhasebe ve Eğitim Fakültesinin sınıf öğretmenliği programına kayıtlı 444 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak İnternet Tutum Ölçeği (İTÖ) kullanılmıştır. İTÖ ve alt ölçek puanları t-testi, ANOVA ve korelasyon teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. ANOVA sonuçlarına göre anlamlı fark bulunan durumlarda farkın kaynağını bulmak için LSD testi kullanılmıştır. Öğrencilerin internet tutumlarının cinsiyete göre değişmediği, ancak iletişim ve kaygı alt boyutlarında erkek öğrencilerin puanlarının kız öğrencilerin puanlarından anlamlı fark gösterdiği bulunmuştur. Yüksek öğretim kurumuna göre, öğrencilerin kaygı dışındaki diğer alt ölçek puanları arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin internet alt ölçek puanları arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnternet tutum ölçeği, Erzincan Üniversitesi, muhasebe, sınıf öğretmenliği

ABSTRACT

This study aimed to compare university students' points of attitude toward the Internet as to their program and gender, and to investigate whether there was a correlation between students' attitude points of internet sub-scales. It was participated that a total of 444 pre-service teachers from faculty of education and pre-service accountant from four vocational high schools in Erzincan University. The Scale of Internet Attitude (ITO) was used to collect data. The data that was obtained from ITO was analyzed using by t-test, ANOVA and correlation techniques. According to result of ANOVA, LSD test were employed to find the source of difference. There is not any difference as to gender between students' internet attitudes, but points of sub scale from males about communication and anxiety was found higher than females. Sub scale points of students except for anxiety were statistically different as to their institutes. There was found a correlation between students' points of sub scales.

Keywords: Scale of internet attitude, Erzincan University, accountancy, elementary learning education

GİRİŞ

Günümüzde, bilimsel bilgi birikimi hızla artarken teknoloji de gelişmekte ve gelişen teknolojiye uyum sağlamak için insanlar eskiden olmayan yeni birtakım bilgileri öğrenmeye, yeni bazı beceriler kazanmaya gereksinim duymaktadır. Bu uyum gereksinimi bilişim gibi bazı sektörlerde daha yoğun hissedilirken,

---

* Yrd. Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi

** Yrd. Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi

ekonomiden eğitime sağlıktan politikaya varıncaya kadar, değişik yaş ve meslek gruplarından oluşan çok sayıda sektör çalışanını etkilemektedir.

Bilim ve teknolojideki gelişmeler sebebi ile mesleki yetiştirme sürecinde edinilen bazı beceriler kısa sürede geçerliliğini yitirmekte veya yetersiz kalmaktadır. Meslek mensupları bir yandan mesleğini sürdürürken diğer yandan yeni birtakım bilgi ve beceriler edinme, mevcut becerilerini geliştirme ihtiyacı hissetmektedir. Kısaca mesleki başarının devamlılığı için meslek mensuplarının değişme ve gelişmelere uyum sağlaması, kendisini sürekli yenilemesi gerekmektedir. Bu süreçte bilgi kaynaklarına ulaşma önem kazanmaktadır. Günümüz bilgi toplumunda bilgi kaynaklarına en etkili biçimde ulaşma yollarından birisi de internettir (Özen, Gülaçtı & Çıkılı 2004). Tavşancıl ve Keser'e (2002) göre internet, bilgiye hızlı, kolay, ucuz ve güvenilir olarak ulaşmanın yanı sıra, onu geniş kitlelerle paylaşmanın da günümüzdeki en etkin ve geçerli yoludur. Bu nedenle bilgisayar ve internet kullanım becerilerinin geliştirilmesi hizmet öncesi yetiştirme sürecinin önemli önceliklerinden birisi haline gelmiştir. Bu öncelik, birikmiş bilgi aktarımından çok, bilgiye ulaşma ve onu kullanma becerilerinin kazandırılmasına önem veren günümüz öğretim anlayışı ile de uyumludur (Akkoyunlu 2002).

Hızla gelişen bilgisayar ve internet teknolojisi bir yandan hayatımızı kolaylaştırırken diğer yandan da yeni becerilerin kazanılmasını zorunlu kılmaktadır. Gelişen teknoloji çok farklı mekânlarda olan insanların uzaktan eğitim yoluyla yeni mesleki beceriler kazanmasına, mesleki becerilerini paylaşmasına fırsat tanımaktadır. İnternet, uzaktan eğitim etkinliklerinde de kullanılabilir en etkili araçlardan birisidir.

İnternetin üniversitelerde doğru kullanımı, üniversite kaynaklarını da destekleyen bir özelliğe sahiptir. Eğer öğrenciler interneti gerçek anlamda öğrenmelerine katkı sağlamak için kullanırlarsa, bilgi teknolojisi aynı zamanda üniversitenin kıt kaynaklarını destekleyen bir yatırıma dönüşür (Cheung & Huang 2005).

İnternet teknolojilerinin bilgi iletme ve erişme teknolojisi olarak kullanılmasının yaygınlaşması, bilgili insanların sorunu olmakta (Frank, Reich & Humphreys 2003) ve dolayısıyla en çok üniversite düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyeti yapan kişileri ilgilendirmektedir. Geleceğin nitelikli insan gücü kuşağını oluşturacak olan üniversite öğrencileri internet teknolojilerini ne kadar çok özümserse bu teknolojilerin gelişimi o kadar kolay olacaktır. TÜİK (2007) verilerine göre genel nüfus içinde en fazla bilgisayar ve internet kullanan grup öğrencilerdir. Öğrenciler arasında internet kullanım oranları kızlarda % 47,95, erkeklerde ise % 58,81'dir. İnternet kullanım oranının 2005 yılı verilerine göre % 13,93 olduğu ülkemizde, internet kullananların % 78,23'ü interneti iletişim kurmak için kullanmaktadır (mesaj alma-gönderme, internet üzerinden görüşme, sohbet gibi). Öğretmen adaylarının internete erişim olanakları ve kullanım amaçları ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Atav, Akkoyunlu & Sağlam 2006), adayların % 86,9'unun internet kullandığı, % 43,3'ünün "internet kafe"lerden internete eriştiği, internetin bilgiye ulaşma, ödev, proje ve iletişim gibi birden fazla amaçla kullanıldığı tespit edilmiştir.

**Eğitim Fakóltesi Öğrencileri İle Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin İnternete Karşı Tutumları
(Erzincan Üniversitesi Örneği)**

Günümüzde, öğrencilerin ve toplumun gereksinimlerinin yeniden gözden geçirilerek öğrenme ortamlarının koşullara ve beklentilere uygun olarak düzenlenmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu tür ortamların hazırlanabilmesi için de öğrencileri bilgiye ulaştırarak; bilginin kullanılmasını, üretilmesini ve iletilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanma olanaklarının sağlanması gerekir (Akkoyunlu 2002). Bilgi okuryazarlığı ile bilgisayar okuryazarlığı kavramları bu süreçte ortaya çıkan kavramlardır. Bilgi okuryazarlığı bilgisayar okuryazarlığının bir parçasıdır. İnternet ve bilgisayar teknolojilerinin temel kavramlarını bilen bilgi okuryazarı bilginin kullanılması, değerlendirilmesi ve kişiselleştirilmesi konusunda gerekli donanıma sahiptir (Akdağ & Karahan 2004).

İnternet teknolojisini kullanacak bireyleri yetiştirme sürecini üstlenen öğretmenlerin internet kullanımına yönelik tutumları önemlidir. Öğretmenlerin öğrencilerinde internet kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirebilmeleri öncelikle kendilerinin olumlu tutuma sahip olmaları ile mümkündür (Tavşancıl & Keser 2002). Öğretmenlerin ve diğer meslek mensuplarının hizmet öncesi yetişme sürecindeki internete yönelik tutumları, göreve başladıktan sonraki tutumlarının da önemli bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Günümüzde bilgi, sınıf ortamından çıkıp, dünyaya açılmıştır. İnternet teknolojilerinin potansiyeli sebebi ile eğitimde çevrimiçi öğrenme ve uzaktan eğitim uygulamaları hızla yayılmaktadır. Gün geçtikçe daha çok eğitimci çevrimiçi öğrenmenin esnekliğinden yararlanmaktadır. E-öğrenmenin bir mekanizma olarak kullanılması, öğretim materyallerinin internet yoluyla sağlanmasına ve kampustaki geleneksel sınıflara katılmayı zorunlu olmaktan çıkaran yeni bir yükseköğretim şeklinin gelişmesine ortam oluşturmuştur (Cheung & Huang 2005; Concannon, F., Flynn, A. & Campbell, M. 2005). Bütün bu gelişmelerin sonucu olarak, internet öğretmenlerle öğrenciler arasındaki geleneksel ilişkileri de yeniden biçimlendirmiştir. Öğretmenlerin rolü ana bilgi kaynağı olarak bilgiyi aktaran olmaktan, bilgiye ulaşmak için öğrenciye rehberlik etme durumuna dönüşmüştür. Sınırsız bilgi kaynağı ve bilginin paylaşılmasında yeni öğretim yöntemleri sunan internet, öğrenci ve öğretmenlerin çeşitli kaynaklara ulaşmasını sağlamaktadır. Bu nedenle eğitimci, interneti, öğretim programlarını zenginleştirmek için de kullanmaktadır (Atav, Akkoyunlu & Sağlam 2006). Bilgisayar ve internet teknolojisindeki gelişmeler öğretmenlik mesleğini olduğu kadar muhasebe mesleğini de etkilemiştir. Muhasebe mesleğinde özellikle veri işleme ve kayıt sistemlerinin büyük ölçüde elektronik ortama aktarılması ve sonuçların daha kısa zamanda rapor edilmesi mümkün olmuş (Uzay 2004), böylece bilgisayar ve internet diğer birçok meslekte olduğu gibi muhasebecilik mesleğinin de vazgeçilmezleri arasına girmiştir. Ayrıca, işletme yöneticilerinin karar alma ve kontrol fonksiyonlarına yardımcı olmanın yanı sıra geleceğin planlanması için gerekli bilgiler sağlayan bir araç olmuştur (Güzel & Mersin 2007). Bu nedenle, öğretmen adaylarında olduğu gibi, muhasebe meslek adaylarının da bilgi teknolojilerine ve internete yönelik olumlu tutum geliştirmeleri önemlidir.

Sistem yaklaşımı ile ele alındığında bilgisayarlı muhasebe eğitimi muhasebe, eğitim ve bilgisayar disiplininin bileşiminden oluşan bir üst sistem özelliğine

sahiptir. Öğrencilerin muhasebe ve bilgisayar bilimlerini başarması bilgisayarlı muhasebe eğitimi sürecinin doğru işlemlerini sağlayacaktır (Işıldak & Keskinlik 2006). Hizmet öncesi eğitim bu sürecin etkin ve verimli işlemlerine önemli katkılar sağlar.

Bilgisayarların eğitim ortamlarına entegrasyonunda öğrencilerin bu olguya yönelik tutum, kaygı, endişe ve düşünceleri bu sürecin başarısını etkileyecek önemli parametrelerdir. Öğrencilerin internet ve bir internet uygulaması olarak web ile de tanıştırılması bilgisayar okuryazarlığı ile internet okuryazarlığı arasındaki köprüyü kuracaktır. Bu nedenle öğrencilerin internete yönelik tutumlarının belirlenmesi bu sürecin etkin ve verimli kullanılmasına yönünde önemli ipuçları verir (Altun 2003).

Doğrudan gözlenemeyen bir değişken olan tutum, insan davranışlarının belirlenmede etkilidir. Bu bakımdan tutumların ölçülmesi ya da tutum derecesinin bilinmesi birçok alanda istenen bir durumdur (Tezbaşaran 1997).

Farklı bölge ve bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin internete yönelik tutumlarının belirlenmesi öğrencilerin internete yönelik tutumlarının daha iyi anlaşılması ve internete yönelik tutumlara etki edecek olan değişkenlerin belirlenmesi bakımından önemlidir (Altun 2003).

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı sınıf öğretmenliği programına kayıtlı öğrencilerle muhasebe programına kayıtlı meslek yüksek okulu öğrencilerinin internete yönelik tutumlarını betimlemek ve internete yönelik tutum puanları ile alt ölçek puanlarını karşılaştırmaktır. Bu amaçla, öğrencilerin cinsiyet ve kayıtlı olduğu programa göre internete yönelik tutum puanları ile alt ölçek puanları arasında fark olup olmadığı sorusuna cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Öğrencilerin yaş ve öğrenim süresinin internet tutumunu etkileyebileceği varsayılarak eğitim fakültesindeki öğrencilerin yaş ve öğrenim süresi bakımından meslek yüksek okulu öğrencileri ile benzerlik göstermesine dikkat edilmiş, bu nedenle internet tutum ölçeği eğitim fakültesinde ikinci sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kayıtlı Oldukları Programa Göre Dağılımları

Öğrencinin Kayıtlı Olduğu Yüksek Öğretim Kurumu	Cinsiyet		Toplam (%)
	Kız (%)	Erkek (%)	
Erzincan Meslek Yüksek Okulu (EMYO)	61 (49,2)	63 (50,8)	124 (100,0)
Kelkit Meslek Yüksek Okulu (KMYO)	14 (26,4)	39 (73,6)	53 (100,0)
Refahiye Meslek Yüksek Okulu (RMYO)	33 (97,1)	1 (2,9)	34 (100,0)
Tercan Meslek Yüksek Okulu (TMYO)	58 (63,7)	33 (36,3)	91 (100,0)
Erzincan Eğitim Fakültesi (EEF)	54 (38,0)	88 (62,0)	142 (100,0)
Toplam	220 (49,5)	224 (50,5)	444 (100,0)

**Eğitim Fakóltesi Öğrencileri İle Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin İnternete Karşı Tutumları
(Erzincan Üniversitesi Örneği)**

Araştırmaya katılan öğrencilerin kayıtlı oldukları programa göre dağılımları tablo 1’de gösterilmiştir. Erzincan Üniversitesi Meslek Yüksek Okulundan 124, Kelkit Aydın Dođan Meslek Yüksek Okulundan 53, Refahiye Meslek Yüksek Okulundan 34, Tercan Meslek Yüksek Okulundan 91 ve Erzincan Eğitim Fakóltesinden 142 öğrenci olmak üzere toplam 444 öğrenci araştırmaya katılmıştır.

Ölçme Aracı

Ölçme aracı olarak Altun (2003) tarafından geliştirilen İnternet Tutum Ölçeği (İTÖ) kullanılmıştır. Ölçek öğretmen adaylarının internete yönelik kendi görüş, düşünce, fikir ve yapılarına dayanan ve tutumları ile ilişkili olan duyuşsal, bilişsel ve davranışsal durumlarını derecelendirerek ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçme aracı likert tipi derecelendirme ölçeği olarak hazırlanmış ve beşli derecelendirme ile düzenlenmiştir. Buna göre (1) kesinlikle katılmıyorum, (2) katılmıyorum, (3) kararsızım, (4) katılıyorum ve (5) kesinlikle katılıyorum seçeneklerinden oluşmaktadır.

Ölçekte yer alan madde sayısı 23’tür. İTÖ kullanışlılık, iletişim, kaygı ve alışveriş olmak üzere dört alt faktör içermektedir. Alt ölçeklerden kullanışlılık boyutunda dokuz, iletişim boyutunda beş, kaygı boyutunda altı, alışveriş boyutunda üç madde bulunmaktadır. Toplam 23 ifadeden 10 tanesi olumsuz ifadeler olarak değerlendirilmiştir (Altun 2003).

Öğrencilerin mevcut uygulamada İTÖ ve alt ölçeklerinden almış oldukları puanlar arasındaki korelasyonlar tablo 2’de gösterilmiştir. Alt ölçek puanları arasında tespit edilen korelasyon katsayıları şöyledir: İletişim ile kaygı .473, $p < .01$; iletişim ile alışveriş .266, $p < .01$; iletişim ile kullanışlılık .207, $p < .01$; kaygı ile alışveriş .200, $p < .01$; kaygı ile kullanışlılık .157, $p < .01$ bulunmuştur. Alışveriş ile kullanışlılık alt ölçek puanları arasında anlamlı bir korelasyon bulunamamıştır ($r : .082$, $p < .05$).

Tablo 2. Öğrencilerin İTÖ ve Alt Ölçeklerinden Almış Oldukları Puanlar Arasındaki Korelasyonlar

BOYUTLAR	İletişim	Kaygı	Alışveriş
Kaygı	,473*		
Alışveriş	,266*	,200*	
Kullanışlılık	,207*	,157*	,082

* $p < .01$

N = 444

Güvenirlilik

İTÖ’nün tamamının ve İTÖ’de yer alan alt ölçeklerin Altun (2003) tarafından geliştirilmesi sürecinde hesaplanan güvenirlilik katsayıları ile mevcut uygulamada hesaplanan güvenirlilik katsayıları tablo 3’te gösterilmiştir. Cronbach Alpha yöntemi ile Altun tarafından hesaplanan ölçek güvenirlilik katsayısı .79’dur. Mevcut çalışmada ise güvenirlilik katsayısı .73 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan güvenirlilik katsayısı, kullanılan ölçekten elde edilen verilerin oldukça güvenilir olduğunu (Kalaycı & diğerleri 2006, s. 405; Tavşancıl 2004) ve çalışma amacına uygun olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Tablo 3. İnternet Tutum Ölçeğinin Güvenirlik Katsayıları

Boyutlar	Madde Sayısı	Hesaplanan Güvenirlik (Altun 2003) N = 725	Mevcut Çalışmada Hesaplanan Güvenirlik N = 444
İletişim	5	.74	.59
Kaygı	6	.62	.52
Alışveriş	3	.61	.42
Kullanışlılık	9	.52	.63
İTÖ	23	.79	.73

İstatistiksel İşlemler

Öğrencilerin internete yönelik tutum puanları cinsiyet ve kayıtlı olunan yüksek öğretim kurumu bakımından incelenmiştir. Bu amaçla öğrencilerin İTÖ puanı ile alt ölçek puanlarının cinsiyete göre değişip değişmediğini tespit etmek için t-testi yapılmıştır. Kayıtlı olunan yükseköğretim programa göre öğrencilerin ölçek ve alt ölçeklerden almış oldukları puanlar arasında fark olup olmadığını tespit etmek için ANOVA, fark bulunan durumlarda farkın kaynağını tespit etmek için LSD testi uygulanmıştır.

Öğrencilerin internet tutum ölçeği ile alt ölçeklerinden almış oldukları puanlar arasındaki ilişki olup olmadığını tespit etmek için alt ölçek puanları arasındaki korelasyon katsayıları bulunmuştur.

BULGULAR

Öğrencilerin internet tutum ölçeği ve alt ölçek puanları arasında cinsiyete göre fark olup olmadığını gösteren t-testi sonuçları tablo 4'te verilmiştir. Sonuçlar iletişim, kaygı, alışveriş ve kullanışlılık olmak üzere dört alt ölçek ile toplam puana göre hesaplanmıştır.

Öğrencilerin iletişim alt ölçeğinde almış oldukları puanların cinsiyete göre farklı olduğu bulunmuştur ($t = -3,077, p < .05$). Erkek öğrencilerin iletişim alt ölçeğinden almış olduğu ortalama puan kız öğrencilerin almış olduğu ortalama puanından daha yüksektir.

Erkek ve kız öğrencilerin kaygı alt ölçek puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t = -2,061, p < .05$). Erkek öğrencilerin kaygı puanları kız öğrencilerin kaygı puanlarından yüksek bulunmuştur. Bulunan bu fark .05 düzeyinde anlamlıdır.

Analiz sonuçlarına göre, alışveriş ($t = ,633, p > .05$) ve kullanışlılık alt ölçek puanlarının ($t = ,278, p > .05$) cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Eğitim Fakültesi Öğrencileri İle Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin İnternete Karşı Tutumları
(Erzincan Üniversitesi Örneği)

Tablo 4. Kız ve Erkek Öğrencilerin İnternete Yönelik Tutum Puanlarına ve Alt Ölçek Puanlarına İlişkin t-testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	t	sd	p
İletişim	Kız	220	11,8500	3,48385	-3,077	442	,002*
	Erkek	224	12,9509	4,03041			
Kaygı	Kız	220	13,8227	2,97638	-2,061	442	,040*
	Erkek	224	14,4152	3,07921			
Alışveriş	Kız	220	7,3227	2,23513	,633	442	,527
	Erkek	224	7,1786	2,55246			
Kullanışlılık	Kız	220	34,2773	4,68266	,278	442	,781
	Erkek	224	34,1518	4,80976			
Toplam	Kız	220	70,0273	9,27456	-1,737	442	,083
	Erkek	224	71,6250	10,08718			

* p < .05

Tablo 4'te görüldüğü gibi, öğrencilerin internet tutum ölçeği toplam puanlarının (t = -1,737, p > .05) cinsiyete göre farklılık göstermediği bulunmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin Kayıtlı Olduğu Yüksek Öğretim Programına Göre İnternete Yönelik Tutum ve Alt Ölçek Puanlarına İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Yüksek Öğretim Birimi	N	İnternet Tutum Ölçeği (İTÖ) Alt Ölçekleri								İTÖ Toplam Puan	
		İletişim		Kaygı		Alışveriş		Kullanışlılık		X	Ss
		X	Ss	X	Ss	X	Ss	X	Ss		
EMYO	124	13,1	3,8	14,5	3,2	7,3	2,3	35,0	4,1	73,0	9,3
KMYO	53	14,1	3,7	14,4	2,9	8,7	2,7	32,8	5,0	73,0	10,4
RMYO	34	12,9	3,0	13,9	3,0	7,6	2,0	36,0	4,4	73,2	8,3
TMYO	91	11,6	3,8	13,9	3,2	7,5	2,3	33,4	4,9	68,8	9,6
EEF	142	11,6	3,7	13,8	2,8	6,6	2,3	34,1	4,9	68,9	9,6
Toplam	444	12,4	3,8	14,1	3,0	7,3	2,4	34,2	4,7	70,8	9,7

Öğrencilerin kayıtlı olduğu yükseköğretim programına göre internete yönelik tutum ve alt ölçek puanlarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri tablo 5'te verilmiştir. İletişim boyutunda en yüksek puanı KMYO (14,1), en düşük puanı TMYO (11,6) ve EEF (11,6) öğrencileri almıştır. Kaygı boyutunda en yüksek puanı EMYO (14,5) öğrencileri alırken, en düşük puanı EEF (13,8) öğrencileri almıştır. Alışveriş boyutunda en yüksek puanı KMYO (8,7), en düşük puanı ise EEF (6,6) öğrencileri almıştır. Kullanışlılık boyutunda en yüksek puan RMYO (36,0), en düşük puan ise KMYO (32,8) öğrencilerine aittir. İTÖ toplam puanında en yüksek puan RMYO (73,2) öğrencilerine ait iken, en düşük puan TMYO (68,8) öğrencilerine aittir.

Öğrencilerin kayıtlı olduğu yüksek öğretim programına göre internet tutum ölçeği ve alt ölçek puanlarına ilişkin ANOVA sonuçları ise tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Kayıtlı Olduğu Yüksek Öğretim Programına Göre İnternete Yönelik Tutum ve Alt Ölçek Puanlarına İlişkin ANOVA Sonuçları

	Kay-nak	K. T.	Sd	K. Ort.	F	p	Anlamlı Fark (LSD)
İ	GA	356,2	4	89,0	6,453	,000**	EMYO-TMYO, EMYO-EEF, KMYO-TMYO, KMYO-EEF,
	Gİ	6058,7	439	13,8			
	T	6415,0	443				
KY	GA	40,8	4	10,2	1,107	,353	-
	Gİ	4052,5	439	9,2			
	T	4093,4	443				
A	GA	179,8	4	44,9	8,332	,000**	EMYO-KMYO, EMYO-EEF, KMYO-RMYO, KMYO-TMYO, KMYO-EEF, RMYO-EEF, TMYO-EEF
	Gİ	2369,3	439	5,3			
	T	2549,2	443				
KL	GA	350,4	4	87,6	4,001	,003*	EMYO-KMYO, EMYO-TMYO, KMYO-RMYO, RMYO-TMYO, RMYO-EEF,
	Gİ	9612,2	439	21,8			
	T	9962,6	443				
T	GA	1873,6	4	468,4	5,149	,000**	EMYO-TMYO, EMYO-EEF, KMYO-TMYO, KMYO-EEF, RMYO-TMYO, RMYO-EEF,
	Gİ	39938,0	439	90,9			
	T	41811,6	443				

İ: İletişim

KY: Kaygı

A: Alışveriş

KL: Kullanışlılık

T: Toplam

K: Kareler

* p < .005

** p < .001

**Eğitim Fakóltesi Öğrencileri İle Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin İnternete Karşı Tutumları
(Erzincan Üniversitesi Örneği)**

İletişim ($F = 6,453, p < .01$), alışveriş ($F = 8,332, p < .01$), kullanışlılık ($F = 4,001, p < .01$) ve toplam ($F = 5,149, p < .01$) puanların gruplara göre farklılık gösterdiği; kaygı ($F = 1,1107, p > ,05$) puanlarının gruplara göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. İletişim alt boyutunda EMYO ile TMYO ve EEF; KMYO ile TMYO ve EEF öğrencilerinin puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. EMYO ve KMYO öğrencilerinin iletişim alt boyutu puanlarının TMYO ve EEF öğrencilerinin puanlarından yüksek olduğu görölmektedir. Alışveriş boyutunda EMYO-KMYO, EMYO-EEF, KMYO-RMYO, KMYO-TMYO, KMYO-EEF, RMYO-EEF, TMYO-EEF öğrencilerinin puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Kullanışlılık alt ölçeğinde EMYO-KMYO, EMYO-TMYO, KMYO-RMYO, RMYO-TMYO, RMYO-EEF öğrencilerinin puanları arasındaki fark anlamlıdır. İnternet tutum ölçeği toplam puanları bakımından EMYO-TMYO, EMYO-EEF, KMYO-TMYO, KMYO-EEF, RMYO-TMYO, RMYO-EEF öğrencilerinin puanları arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Öğrencilerin İnternet Tutumlarının cinsiyete göre değişmediği, ancak iletişim ve kaygı alt boyutlarında erkek öğrencilerin puanlarının kız öğrencilerin puanlarından anlamlı fark gösterdiği, diğer alt ölçekler bakımından fark olmadığı bulunmuştur. Erkek öğrencilerin iletişim ve kaygı puanlarının kız öğrencilerin iletişim ve kaygı puanlarından daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bulunan bu sonuçlar, Altun'un (2003) çalışmasında kullanışlılık, iletişim ve kaygı alt ölçek puanları arasında anlamlı fark bulunmadığına ve alışveriş alt ölçek puanlarının cinsiyete göre anlamlı fark gösterdiğine ilişkin olarak bulunan sonuçlardan farklıdır. Ancak öğrencilerin internete yönelik tutumlarının cinsiyete göre çok önemli bir fark olmadığına ilişkin bulunan sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Üniversite öğrencilerinin bilgi okuryazarlık düzeyleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Akdağ & Karahan 2004), öğrencilerin interneti okul dışında kullanma sıklığının cinsiyete göre değişmediği bulunmuştur. Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin internet kullanımı ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Yaman 2006), erkek öğrencilerin interneti kız öğrencilerden daha fazla kullandığı tespit edilmiştir. İnternet kullanımına yönelik olarak yapılan diğer bir araştırmada (Tavşancıl & Keser 2002), internet kullanım alanlarına yönelik tutum puanlarının cinsiyete göre değişmediği bulunmuştur. İlgili literatürde (Gerçek, Köseoğlu, Yılmaz & Soran 2006; Çelik & Bindak 2005; Harmandar & Samancı 2000), öğrencilerin bilgisayara yönelik tutumlarının da cinsiyete göre farklı olmadığını gösteren araştırma bulguları mevcuttur. İnternet kullanımına yönelik olarak yapılan bir çalışmada (Zhang 2007), kız ve erkek öğrencilerin internete yönelik tutumları bakımından anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Yüksek öğretim kurumları bakımından kaygı dışındaki diğer alt ölçek puanlarında kayıtlı olunan yüksek öğretim kurumuna göre puanlar arası fark olduğu görölmüştür. Alt ölçek ve İTÖ puanları bakımından TMYO ile EEF öğrencilerinin puanları diğerlerinden daha düşük bulunmuştur. İnternet

kullanım sıklığı internet tutumunu etkiler (Tsai, Lin & Tsai 2001). Öğrencilerin internet tutumlarında görülen farklılığın sebeplerinden birisi de internet kullanma sıklığından kaynaklanabilir.

İTÖ ve alt ölçek puanları arasında, kullanışlılık ile alışveriş alt boyutları dışında diğer boyutlar arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Ancak, tespit edilen anlamlı ilişki .51 ile .142 arasında değişmektedir. Alt boyut puanları arasında hesaplanan korelasyon katsayılarının çok yüksek olmaması, alt ölçeklerin nispeten farklı nitelikleri ölçtüğünü gösterir.

ÖNERİLER

Kız öğrencilerin iletişim ve kaygı alt ölçek puanlarının erkek öğrencilerin puanından daha düşük olması, kız öğrencilerin bu konuda desteğe ihtiyaç duyduklarının bir göstergesi olarak algılanabilir. Kız öğrencilerin internet üzerinden iletişim kurma becerilerinin geliştirilmesi ve internet kullanımına yönelik kaygılarının azaltılması onların gerek günlük hayatta gerekse meslek yaşamında interneti daha etkili kullanmalarına katkı sağlayabilir.

Tercan Meslek Yüksek Okulu ile Erzincan Eğitim Fakültesi öğrencilerinin İTÖ ve alt ölçek puanlarının genelde daha düşük olduğu bulunmuştur. Bu iki yükseköğretim kurumundaki öğrencilerin internet kullanım fırsatlarının çeşitlendirilmesi, internet teknolojileri ve uygulamaları konusunda gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılması bakımından önemlidir. Bunun sağlanması öğrencilerin hem bireysel hem de mesleki gelişimlerine katkı sağlayabilir.

Alt ölçek puanlarının farklı olması öğrencilerin internete ulaşım imkânlarının farklı olmasından kaynaklanabilir. Ancak, çalışma grubu ile ilgili böyle bir araştırma yapılmadığından puan farklılıklarının internete ulaşım imkânlarından kaynaklanıp kaynaklanmadığı bilinmemektedir. Öğrencilerin bilgisayar ve internete ulaşım imkânlarının araştırılması ayrı bir çalışma konusu olabilir.

KAYNAKLAR

Akkoyunlu, B. (2002), Öğretmenlerin İnternet Kullanımı ve Bu Konudaki Öğretmen Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22, s. 1-8.

Atav, E., Akkoyunlu, B. & Sağlam, N. (2006). Öğretmen Adaylarının İnternete Erişim Olanakları ve Kullanım Amaçları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, S. 30, s. 37-44.

Akdağ & Karahan (2004)., Üniversite Öğrencilerinin Bilgi Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Eğitim ve Bilim, 34 (29), s. 19-27.

Altun, A. (2003). Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumları, Eğitim ve Bilim, 28 (127), s. 3-9.

Cheung, W. & Huang, W. (2005). Proposing a framework to assess Internet usage in university education: An empirical investigation from a student's perspective. British Journal of Educational Technology, 36(2), 237-253.

Concannon, F., Flynn, A. & Campbell, M. (2005). What campus-based students think about the quality and benefits of e-learning. British Journal of Educational Technology, 36(3), 501-512

**Eğitim Fakóltesi Öğrencileri İle Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin İnternete Karşı Tutumları
(Erzincan Üniversitesi Örneği)**

Çelik, H. C. & Bindak, R. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi, 6 (10), s. 27-38.

Frank, M., Reich, N. & Humphreys, K. (2003). Respecting the human needs of students in the development of e-learning. Computers and Education, 40 (1), s. 57-70.

Gerçek, C., Köseođlu, P., Yılmaz, M. & Soran, H. (2006). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi, 30, s. 130-139.

Güzel, T. & Mersin, Z. (2007). Bilgi Teknolojilerinin İşletmelerin Muhasebe Uygulamalarında Yarattığı Değişim. Muhasebe Finansman Dergisi, 35, s. 172-177.

Harmandar, M. & Samancı, O. (2000). Eğitim Fakóltesi Kimya Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayara Yönelik Tutumları. IV. Fen Bilimleri Eğitimi Kongresi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 6-8 Eylül.

Işıldak, M. S. & Keskinkılıç, M. (2006). Bilgisayarlı Muhasebe Eğitiminin Sistem Yaklaşımıyla İncelenmesi, Mali Çözüm Dergisi, 75, s. 131-140.

Kalaycı, Ş. & diğerleri. (2006). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Özen, Y., Gülaçtı, F. & Çıkılı, Y. (2004). Eğitim Bilimleri ve İnternet, Doğu Anadolu Araştırmaları, 3 (1), s. 52-57.

Tavşancıl, E. (2004). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Tavşancıl, E. & Keser, H. (2002). İnternet Kullanımına Yönelik Likert Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi, Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 1, s. 79-100.

Tezbaşaran, A. (1997). Likert Tipi Ölçek Geliştirme Klavuzu. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayını.

Tsai, C., Lin, S. & Tsai, M. (2001). Developing an Internet Attitude Scale for High School Students, Computers & Education, 37, s. 41-51

TÜİK (2007). <http://www.tuik.gov.tr/VeriBilgi.do> Türkiye İstatistik Kurumu, (19.7.2007'de indirildi).

Uzay, Ş. (2004). 21'nci Yüzyılın Başında Muhasebe Mesleğini Etkileyen Gelişmeler ve Geleceğe Yönelik Değerlendirmeler, Mali Çözüm Dergisi, 67, s. 229-248.

Yaman, M. (2006) Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin İnternet Kullanma Yeterlikleri, Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi, 1 (2), s.18-24.

Zhang, Y. (2007). Development and validation of an internet use attitude scale. Computers ve Education 49, 243-253